

Czwartek, 25 września 2008 r.

19. zachęca przedsiębiorstwa z UE do przyjęcia bardziej aktywnej postawy poprzez dokonywanie znaczących inwestycji oraz do odgrywania wiodącej roli w dziedzinie nowych technologii oraz umiejętności inżynierskich w celu utrzymania pozycji kluczowych partnerów dla państw będących głównymi producentami ropy; zauważa, że inwestycje są szczególnie potrzebne w odniesieniu do rozwoju zdolności rafineryjnych i poszukiwawczych w celu zaspokojenia rosnącego popytu;
20. zauważa, że należy podnosić odpowiedzialność społeczną głównych przedsiębiorstwa naftowych w celu utworzenia drogi dla większej liczby prywatnych inwestycji w energetyce na rzecz programów oszczędzania energii i alternatywnych technologii energetycznych oraz związanej z nimi działalności badawczo-rozwojowej;
21. zwraca się do państw członkowskich o koordynowanie działań politycznych mających rozwiązywać problem wzrostu cen energii; wzywa Komisję do przedłożenia analizy opartej na środkach politycznych państw członkowskich reprezentujących najlepsze wzorce podejmowania wyzwań wynikających z wysokich cen energii;
22. wzywa Radę, by jak najszybciej doprowadziła do porozumienia w sprawie dalszych kroków w tworzeniu wewnętrznego, w pełni zliberalizowanego rynku energii, ponieważ przyczyni się to do zmniejszenia wrażliwości UE na wahania cen energii i zwiększy bezpieczeństwo dostaw; ponownie wyraża w tym kontekście silne poparcie dla realizacji wewnętrznego rynku energii w UE;
23. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich.

Biała księga na temat zagadnień zdrowotnych związanych z odżywianiem, nadwagą i otyłością

P6_TA(2008)0461

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 września 2008 r. w sprawie białej księgi na temat zagadnień zdrowotnych związanych z odżywianiem, nadwagą i otyłością (2007/2285(INI))

(2010/C 8 E/18)

Parlament Europejski,

- uwzględniając białą księgę Komisji z dnia 30 maja 2007 r. zatytułowaną „Strategia dla Europy w sprawie zagadnień zdrowotnych związanych z odżywianiem, nadwagą i otyłością” (COM(2007)0279),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 lutego 2007 r. w sprawie promowania zdrowego żywienia i aktywności fizycznej ⁽¹⁾,
- uwzględniając drugi europejski plan działania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dotyczący polityki w zakresie żywności i odżywiania na lata 2007-2012, przyjęty przez ośrodek regionalny WHO w Belgradzie w dniach 17-20 września 2007 r., a także Europejską Kartę Przeciwdziałania Otyłości przyjętą przez biuro regionalne WHO w 2006 r.,
- uwzględniając cele ustanowione podczas zorganizowanej przez WHO europejskiej konferencji ministerialnej, która odbyła się w Stambule w dniach 15–17 listopada 2006 r., razem z Europejską Kartą Przeciwdziałania Otyłości,
- uwzględniając globalną strategię w sprawie żywienia, aktywności fizycznej i zdrowia przyjętą w dniu 22 maja 2004 r. na 57. światowym zgromadzeniu na rzecz zdrowia,
- uwzględniając konkluzje Rady ds. zatrudnienia, polityki społecznej, zdrowia i konsumentów z dnia 2 i 3 czerwca 2005 r. w sprawie otyłości, odżywiania się i aktywności fizycznej,

⁽¹⁾ Dz.U. C 250 E z 25.10.2007, str. 93.

Czwartek, 25 września 2008 r.

- uwzględniając konkluzje Rady ds. zatrudnienia, polityki społecznej, zdrowia i konsumentów z dnia 5 i 6 grudnia 2007 r. dotyczące wprowadzenia w życie strategii UE w sprawie zagadnień zdrowotnych związanych z odżywianiem, nadwagą i otyłością,
 - uwzględniając publikację europejskiego biura regionalnego WHO z 2006 r. zatytułowaną „Aktywność fizyczna i zdrowie w Europie: dowody działania”,
 - uwzględniając białą księgę Komisji na temat sportu z dnia 11 lipca 2007 r. (COM(2007)0391),
 - uwzględniając zieloną księgę Komisji z dnia 25 września 2007 r. „W kierunku nowej kultury mobilności w mieście” (COM(2007)0551),
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A6-0256/2008),
- A. mając na uwadze, że nadwaga, otyłość i choroba związana z odżywianiem stają się coraz większą epidemią i stanowią jedną z głównych przyczyn umieralności i chorób w Europie,
- B. mając na uwadze, że naukowo udowodniono, że częstotliwość występowania i stopień nasilenia chorób związanych z odżywianiem, w różnym stopniu odnoszą się do mężczyzn i kobiet,
- C. mając na uwadze, że zgodnie z danymi WHO ponad 50 % dorosłej populacji Europejczyków to osoby z nadwagą lub otyłe,
- D. mając na uwadze, że otyłość dotyka ponad 5 milionów dzieci, a nadwaga prawie 22 miliony, a liczby te szybko rosną, w związku z czym w 2010 r. przewiduje się nadwagę lub otyłość u kolejnych 1,3 miliona dzieci rocznie,
- E. mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami choroby związane z otyłością i nadwagą pochłaniają w niektórych państwach członkowskich do 6 % rządowych wydatków na opiekę zdrowotną; mając na uwadze, że pośrednie koszty tych chorób, generowane przykładowo przez zmniejszoną wydajność i urlopy chorobowe, są znacznie wyższe,
- F. mając na uwadze, że otyłość brzuszna jest naukowo uznana za jedną z głównych zapowiedzi szeregu chorób związanych z wagą, takich jak choroba krążenia i cukrzyca typu 2,
- G. mając na uwadze, że nawyki żywieniowe nabyte w dzieciństwie często pozostają w dorosłym życiu, a badania wykazały, że w przypadku otyłych dzieci prawdopodobieństwo stania się otyłymi dorosłymi jest większe,
- H. mając na uwadze, że obywatele Europy żyją w środowisku sprzyjającym otyłości, gdzie siedzący tryb życia zwiększa ryzyko otyłości,
- I. mając na uwadze, że złe odżywianie się stanowi główny czynnik ryzyka dla innych chorób związanych z odżywianiem, które są głównymi przyczynami śmiertelności w UE, takimi jak zawał, nowotwory, cukrzyca i udar,

Czwartek, 25 września 2008 r.

- J. mając na uwadze, że raport Światowej Organizacji Zdrowia o stanie zdrowia na świecie w 2005 r. wykazuje w sposób analityczny, że duża ilość zgonów i chorób jest powodowana przez siedem głównych czynników ryzyka, z których sześć (nadciśnienie, cholesterol, indeks masy ciała, spożywanie niewystarczającej ilości owoców i warzyw, brak aktywności fizycznej i nadmierne spożywanie alkoholu) jest związanych z dietą i ćwiczeniami fizycznymi oraz mając na uwadze, że istotne jest zatem, by oddziaływać równocześnie na te czynniki warunkujące stan zdrowia w celu zapobiegania znaczącej liczbie zgonów i chorób,
- K. mając na uwadze, że aktywność fizyczna połączona z odżywianiem się w sposób zdrowy i zrównoważony jest najważniejszym środkiem zapobiegającym powstawaniu nadwagi; mając na uwadze, że jeden na trzech Europejczyków nie wykonuje w czasie wolnym jakichkolwiek ćwiczeń fizycznych, a tymczasem przeciętny Europejczyk spędza ponad pięć godzin dziennie w pozycji siedzącej; mając na uwadze, że wielu Europejczyków nie odżywia się w zrównoważony sposób,
- L. mając na uwadze, że liczba godzin wychowania fizycznego zmniejszyła się w ostatnich dziesięciu latach zarówno w szkołach podstawowych, jak i w średnich oraz że istnieją duże różnice między państwami członkowskimi w zakresie infrastruktury i wyposażenia,
- M. mając na uwadze, że wraz z Europejską Kartą Przeciwdziałania Otyłości, WHO ustanowiła cel osiągnięcia widocznych postępów w zwalczaniu otyłości u dzieci w ciągu kolejnych 4-5 lat, zmierzając do odwrócenia obecnej tendencji najpóźniej do 2015 r.,
- N. mając na uwadze, że odżywianie musi charakteryzować się ono pewnymi ilościowymi i jakościowymi właściwościami, które są nastawione na zaspokojenie indywidualnych potrzeb i ściśle przestrzegać zaleceń żywieniowych;
- O. mając na uwadze, że dieta musi zawierać następujące kategorie kryteriów, aby uznać ją za posiadającą „wartości zdrowotne”: 1) zawartość energii i składników odżywczych (wartość odżywcza), 2) kryteria zdrowotne i toksykologiczne (bezpieczeństwo żywności), 3) naturalne właściwości żywności (jej „estetyczne/smakowe” oraz „trawienne” walory), 4) ekologiczny charakter produkcji żywności (rolnictwo zrównoważone),
- P. mając na uwadze, że do problemu nadwagi i otyłości winno się podejść w sposób całościowy, działając poprzez obszary polityki rządowej oraz na różnych poziomach rządowych, w szczególności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem pomocniczości,
- Q. mając na uwadze, że nie należy przymykać oczu na znaczenie, jakie alkohol (z jego wysokim zapotrzebowaniem kalorycznym) oraz palenie odgrywają w zaburzeniach łaknienia i picia, ani na udowodnione zagrożenia, jakie niosą one dla zdrowia,
- R. mając na uwadze, że należy uwzględnić społeczny wymiar problemu, a w szczególności fakt, że najwyższe wskaźniki nadwagi i otyłości odnotowywane są w grupach o gorszej sytuacji społeczno-ekonomicznej; mając na uwadze, że sytuacja ta może doprowadzić do pogłębiania nierówności w zakresie zdrowia oraz nierówności społeczno-ekonomicznych, przede wszystkim w przypadku najbardziej wrażliwych grup społecznych, takich jak osoby niepełnosprawne,
- S. mając na uwadze, że nierówności społeczno-ekonomiczne nabierają nowego znaczenia w sytuacji wzrostu cen nieprzetworzonych surowców (takich jak zboże, masło i mleko itd.), który nie ma sobie równych zarówno pod względem liczby produktów objętych podwyżkami, jak i pod względem ich skali,
- T. mając na uwadze wyższe ceny nieprzetworzonych surowców oraz zagmatwane zasady dystrybucji na dużą skalę w niektórych państwach członkowskich doprowadziły w niektórych państwach członkowskich do wzrostu cen podstawowych produktów spożywczych o wysokiej wartości odżywczej, takich jak warzywa i owoce oraz produkty mleczne bez cukru, co ma szkodliwy wpływ na budżet większości gospodarstw domowych w UE oraz mając na uwadze, że UE musi stawić czoła temu wyzwaniu;
- U. mając na uwadze, że osoby niepełnosprawne stanowią 15 % czynnego społeczeństwa UE; mając ponadto na uwadze, że badania pokazują, że osoby niepełnosprawne są w większym stopniu narażone na otyłość, m. in. z powodu zmian patofizjologicznych w metabolizmie energii i strukturze ciała oraz ze względu na zanik mięśni i bezwład fizyczny,

Czwartek, 25 września 2008 r.

- V. mając na uwadze, że należy sprzyjać wszystkim inicjatywom podejmowanym przez wiele zaangażowanych stron w celu wzmocnienia dialogu, wymiany najlepszych praktyk oraz samoregulacji, takim jak platforma UE ds. żywienia, aktywności fizycznej i zdrowia, a także grupa robocza ds. sportu i sieć UE na rzecz poprawiania zdrowia poprzez aktywność fizyczną (Health Enhancing Physical Activity, HEPA),
- W. uznając, że różne kuchnie tradycyjne powinny być propagowane jako część naszego dziedzictwa kulturowego, lecz jednocześnie, że należy dopilnować, by konsumenci byli świadomi ich faktycznego wpływu na zdrowie i mogli w ten sposób podejmować świadome decyzje,
- X. mając na uwadze, że konsumenci w Europie powinni mieć dostęp do informacji niezbędnych do wybrania najlepszego źródła pożywienia do optymalnej diety w świetle ich indywidualnego stylu życia i stanu zdrowia;
- Y. mając na uwadze fakt, że niedawne inicjatywy branżowe dotyczące samoregulacji sektora reklamowego odbijają się na równowadze i sposobach reklamowania żywności i napojów; mając na uwadze konieczność objęcia samoregulacyjnymi środkami wszystkich form marketingu, a w szczególności marketingu w Internecie oraz poprzez inne nowe środki przekazu, mając na uwadze, że reklamy w dziedzinie produktów spożywczych stanowią około połowy wszystkich reklam pojawiających się podczas emisji w telewizji programów dla dzieci oraz mając na uwadze, że istnieją niezbite dowody na to, że reklama telewizyjna wpływa na krótkoterminowe nawyki konsumpcyjne dzieci pomiędzy 2 a 11 rokiem życia; mając na uwadze, że stosowanie nowych form marketingu wykorzystujących wszelkie środki technologiczne, a w szczególności tak zwane advergimes (gry reklamujące konkretny produkt lub markę), w tym wykorzystujące telefony komórkowe, komunikatory służące natychmiastowej komunikacji, gry video, a także interaktywne gry internetowe budzi niepokój; mając na uwadze, że liczni producenci żywności, firmy reklamowe i marketingowe, jak również stowarzyszenia ochrony zdrowia i konsumenta już teraz okazują znaczne zaangażowanie na rzecz platformy UE ds. żywienia, aktywności fizycznej i zdrowia oraz mogą już wskazać przeprowadzone z powodzeniem ekspertyzy i projekty;
- Z. mając na uwadze, że złe odżywianie się, które dotyczy zwłaszcza u osób starszych, kosztuje europejskie systemy opieki zdrowotnej prawie tyle samo, co otyłość i nadwaga,
1. z zadowoleniem przyjmuje ww. białą księgę na temat żywienia jako ważny krok w ramach ogólnej strategii zahamowania pogłębiania się problemu otyłości i nadwagi oraz dla zajęcia się takimi przewlekłymi chorobami związanymi z odżywianiem się, jak choroba układu krążenia obejmująca zawał i udar, czy też nowotwory i cukrzyca w Europie;
 2. ponownie wzywa państwa członkowskie do uznania otyłości za chorobę przewlekłą; uważa, że należy podjąć starania przeciwdziałające piętnowaniu poszczególnych osób lub grup osób, które są najbardziej narażone na problemy zdrowotne związane z odżywianiem, nadwagą i otyłością ze względu na uwarunkowania kulturowe, na choroby takie jak cukrzyca, lub na zaburzenia łaknienia takie jak anoreksja lub bulimia i nalega, by państwa członkowskie w ramach swoich systemów opieki zdrowotnej zagwarantowały osobom otyłym dostęp do właściwego leczenia;
 3. uznaje wielopoziomowe oraz całościowe podejście za najlepszy sposób na zwalczanie otyłości, która dotyka populację UE i wskazuje, że istnieje wiele programów europejskich (w dziedzinie badań, zdrowia, edukacji, kształcenia ustawicznego), które mogą pomóc nam zwalczyć tę prawdziwą plagę;
 4. uważa, że polityka zorientowana na jakość żywności może znacznie przyczynić się do promowania zdrowia i ograniczać otyłość oraz że zrozumiałe informacje na etykietach są kluczowe dla umożliwienia konsumentom dokonania wyboru między dobrym, lepszym i gorszym sposobem odżywiania;
 5. zatwierdza ustanowienie grupy wysokiego szczebla ds. żywienia oraz aktywności fizycznej oraz europejskie systemy badań ankietowych dotyczących stanu zdrowia jak badanie ankietowe dotyczące stanu zdrowia (HES) oraz systemu monitorującego badanie ankietowe dotyczące zdrowia (EHIS), jako skuteczne narzędzia w rękach decydentów politycznych oraz wszelkich innych podmiotów zaangażowanych w poprawianie stanu wiedzy oraz wymianę najlepszych praktyk w celu zwalczania otyłości;
 6. wzywa Komisję do zapewnienia zrównoważonej reprezentacji kobiet i mężczyzn w przyszłej grupie wysokiego szczebla na temat żywienia i aktywności fizycznej, tak aby można było lepiej zidentyfikować problemy i zaproponować najlepsze rozwiązania zależnie od płci, tj. odrębne dla mężczyzn i kobiet;
 7. uznaje znaczenie roli samoregulacji w zwalczaniu otyłości, podkreśla potrzebę jasnych i konkretnych celów dla wszystkich stron oraz niezależnego monitorowania tych celów; zauważa, że uregulowanie prawne bywa czasem konieczne do wprowadzenia konkretnej i istotnej zmiany we wszystkich sektorach przemysłu,

Czwartek, 25 września 2008 r.

zwłaszcza gdy dotyczy ona dzieci, celem zapewnienia ochrony konsumentów i wysokich norm zdrowia publicznego; z zainteresowaniem odnotowuje 203 zobowiązania przyjęte w kontekście platformy UE ds. żywienia, aktywności fizycznej i zdrowia, mające na celu przeformułowanie i ograniczenia reklam przeznaczonych dla dzieci, jak i promowania zrównoważonej diety poprzez stosowanie etykietowania; uważa, że możliwością nabycia członkostwa w platformie powinno się objąć też wytwórców gier komputerowych i konsoli oraz dostawców Internetu;

8. wzywa jednak do podjęcia konkretniejszych środków ukierunkowanych w szczególności na dzieci oraz grupy szczególnego ryzyka;

9. zachęca Komisję do przyjęcia bardziej holistycznego podejścia do żywienia oraz do uczynienia ze złego odżywiania się – równoległe do kwestii otyłości – kluczowego priorytetu w dziedzinie żywienia i zdrowia, tam gdzie to tylko możliwe włączając je do finansowanych przez UE inicjatyw badawczych i partnerstw na szczeblu UE;

10. uważa, że europejscy konsumenci powinni mieć dostęp do informacji niezbędnych im do wybrania najlepszych źródeł składników odżywczych gwarantujących osiągnięcie i utrzymanie optymalnego poziomu żywieniowego, najlepiej dopasowanego do ich poszczególnych stylów życia oraz zdrowia; uważa, że należy przyłożyć większą wagę do lepszej znajomości zagadnień zdrowotnych przez obywateli, aby umożliwić im podejmowanie skutecznych decyzji dotyczących sposobu żywienia własnych dzieci oraz ich samych; uznaje, że odpowiedni pracownicy (nauczyciele, organizatorzy wydarzeń kulturalnych oraz pracownicy służby zdrowia) powinni informować i kształcić rodziców w kwestiach żywieniowych w odpowiednich miejscach; jest przekonany, że informacje przeznaczone dla konsumentów, edukacja w dziedzinie odżywiania oraz etykietowanie żywności powinny opierać się na badaniach konsumenckich;

11. podkreśla w tym kontekście konieczność włączenia do szeroko pojętej koncepcji pedagogicznej przyszłego szkolnego programu propagującego spożycie owoców, na przykład poprzez prowadzone w szkołach podstawowych zajęcia na temat żywienia i zdrowia;

12. podkreśla podstawowe znaczenie rodziców w edukacji żywnościowej rodziny i jej zasadniczy wpływ na walkę z otyłością;

13. wzywa państwa członkowskie, podmioty regionalne oraz lokalne do większej proaktywności w tworzeniu „środowisk sprzyjających aktywności”, zwłaszcza w kontekście rozwoju obszarów miejskich, aby sprzyjały one ćwiczeniom fizycznym stanowiącym codzienne, rutynowe działanie oraz poprzez stworzenie możliwości w lokalnym środowisku, które będą motywować mieszkańców do aktywności fizycznej w czasie wolnym; można to osiągnąć poprzez wprowadzanie w życie lokalnych środków zmniejszających uzależnienie od samochodów i promowanie pieszego poruszania się oraz łączenie w rozsądny sposób rozwoju w zakresie handlu oraz mieszkań poprzez promowanie publicznych środków transportu, parków oraz łatwo dostępnych obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, przejść dla pieszych; zachęca władze miast do promowania sieci „Miasta dla zdrowego stylu życia” organizującej wspólne działania na rzecz zwalczania otyłości;

14. zachęca państwa członkowskie do przyjęcia pojęcia „aktywnej drogi do szkoły i pracy” zarówno wśród dzieci w wieku szkolnym, jak i pracowników; zachęca lokalne władze do priorytetowego traktowania tej kwestii przy dokonywaniu oceny transportu miejskiego i zagospodarowania miejskiej przestrzeni.

15. zwraca uwagę, że poprzez udostępnienie obszarów, na których dzieci i młodzież mogą doświadczać przyrody, oferuje się im alternatywę wobec tradycyjnych form spędzania czasu wolnego, która jednocześnie wzmacnia wyobraźnię, kreatywność i chęć poznawczą;

16. zwraca się do stowarzyszeń sportowych o zwrócenie szczególnej uwagi na fakt, że wychodząc z okresu nastoletniego, dziewczęta często porzucają uprawianie sportu; zauważa, że stowarzyszenia te odgrywają zasadniczą rolę w utrzymaniu zainteresowania dziewcząt i kobiet różnego rodzaju aktywnością sportową;

17. podkreśla, że sektor prywatny ma do odegrania rolę w zmniejszaniu otyłości poprzez wytwarzanie nowych, zdrowszych produktów, ale że należy nadal zachęcać go do opracowania jasnych systemów informacyjnych oraz lepszego etykietowania umożliwiającego konsumentowi dokonywanie świadomego wyboru;

18. podkreśla, że Unia Europejska powinna odgrywać wiodącą rolę w formułowaniu wspólnego podejścia oraz propagowaniu koordynacji i najlepszych praktyk pomiędzy państwami członkowskimi; wyraża przekonanie, że istotną europejską wartość dodaną można uzyskać w takich zakresach, jak informacje przeznaczone dla konsumentów, edukacja w dziedzinie odżywiania, reklama w mediach, produkcja rolna oraz etykietowanie produktów żywnościowych szczególnie z określeniem zawartości tłuszczów trans; wzywa do opracowania europejskich wskaźników, takich jak obwód w pasie oraz wszelkich innych czynników ryzyka w odniesieniu do otyłości (w szczególności otyłości brzusznej);

Czwartek, 25 września 2008 r.

Nasz priorytet: dzieci

19. wzywa Komisję oraz wszystkie odpowiednie podmioty do postawienia sobie za nadrzędny cel przeciwdziałania otyłości od wczesnych lat życia, pamiętając, że nawyki żywieniowe nabyte w dzieciństwie często utrzymują się w kolejnych latach;

20. wzywa do organizowania kampanii informacyjnych w celu podnoszenia świadomości kobiet w ciąży odnośnie do znaczenia zrównoważonej i zdrowej diety stanowiącej optymalne źródło niektórych składników odżywczych w ciąży oraz uświadamianie kobietom i ich partnerom znaczenia karmienia piersią; przypomina, że karmienie piersią, odstawienie od piersi dopiero po osiągnięciu przez dziecko wieku sześciu miesięcy, karmienie zdrową żywnością oraz kontrolowanie wielkości porcji może tylko pomóc uniknąć nadwagi lub otyłości u dzieci; podkreśla jednak, że karmienie piersią nie jest jedynym sposobem zwalczania otyłości oraz że zrównoważone nawyki żywieniowe nabywane są w długim okresie; podkreśla, że podczas kampanii uświadamiających należy przypominać, że karmienie piersią jest sprawą osobistą i powinno się odbywać z poszanowaniem wolnej woli i wyboru kobiety;

21. zwraca uwagę państw członkowskich na konieczność promowania przez krajową służbę zdrowia usług w zakresie poradnictwa żywieniowego, skierowanych w szczególności do kobiet w ciąży i w okresie menopauzy, jako że ciąża i menopauza stanowią dwa najważniejsze etapy w życiu kobiety, którym towarzyszy zwiększone ryzyko nadwagi;

22. wzywa państwa członkowskie do zaproponowania sporządzonych przez ekspertów wytycznych dotyczących sposobu, w jaki można zwiększyć aktywność fizyczną już w okresie przedszkolnym i propagować edukację w dziedzinie żywienia już na tym wczesnym etapie;

23. uznaje, że to przede wszystkim na poziomie szkolnym konieczne jest podjęcie kroków zmierzających do zagwarantowania, że aktywność fizyczna oraz zrównoważone odżywianie staną się częścią zachowań dziecka; wzywa grupę wysokiego szczebla ds. żywienia oraz aktywności fizycznej do opracowania wytycznych dotyczących polityki żywienia w szkołach i na rzecz promowania edukacji w dziedzinie żywienia i kontynuowania jej w okresie po ukończeniu nauki szkolnej; wzywa państwa członkowskie do włączenia w program zajęć szkolnych kwestii korzyści płynących ze zrównoważonej diety i aktywności fizycznej;

24. ponadto zwraca się do państw członkowskich, podmiotów lokalnych oraz władz szkolnych o monitorowanie oraz poprawianie jakości standardów odżywczych posiłków w szkołach i przedszkolach między innymi poprzez organizację konkretnych szkoleń i udzielanie wytycznych pracownikom gastronomii, kontrolę jakości firm cateringowych oraz wytyczne z zakresu zdrowej żywności w stołówkach; podkreśla znaczenie dostosowania wielkości porcji do potrzeb oraz włączenie do posiłków warzyw i owoców; zwraca się o zapewnienie szerszej edukacji w dziedzinie zrównoważonej diety oraz zachęca do ograniczenia sprzedaży w szkołach żywności i napojów zawierających dużo tłuszczu, soli i cukru oraz o niskiej wartości odżywczej; opowiada się w zamian za to za udostępnianiem w punktach sprzedaży większej ilości świeżych owoców i warzyw; wzywa właściwe władze do zapewnienia co najmniej trzech godzin tygodniowo poświęconych na ćwiczenia fizyczne w szkolnych planach lekcji, zgodnie z celami ww. Białej księgi na temat sportu oraz wzywa te władze do opracowania projektów budowy nowych publicznych obiektów sportowych dostępnych także dla osób niepełnosprawnych oraz do utrzymania istniejących już w szkołach obiektów sportowych; odnosi się pozytywnie do udzielenia unijnego wsparcia dla ewentualnego projektu „owoce w szkole”, zbliżonego do prowadzonego obecnie programu dystrybucji mleka w szkole; w odpowiedzi na apele niektórych państw członkowskich wzywa do wypracowania rozwiązań umożliwiających w 2008 roku dalszą darmową dystrybucję owoców i warzyw w szkołach i instytucjach charytatywnych, w oczekiwaniu na wejście w życie programu „owoce w szkole”, co ma nastąpić dnia 1 stycznia 2009 r.;

25. wzywa władze lokalne państw członkowskich do propagowania dostępności i osiągalności obiektów wypoczynkowych oraz do promowania tworzenia takich możliwości w lokalnym środowisku, które będą motywować mieszkańców do aktywności fizycznej w czasie wolnym;

26. wzywa państwa członkowskie, samorządy lokalne i władze szkolne do zagwarantowania wyboru zdrowych produktów w szkolnych automatach; uważa, że sponsorowanie oraz reklamowanie produktów o wysokiej zawartości cukru, soli i tłuszczu oraz o niskiej wartości odżywczej w budynkach szkolnych powinno odbywać się na wniosek lub za wyraźnym zezwoleniem władz szkolnych i powinno być monitorowane przez stowarzyszenia zrzeszające rodziców uczniów; uważa, że organizacje i zespoły sportowe powinny dawać przykład pod względem aktywności sportowej i zdrowej diety oraz zwraca się o dobrowolne zaangażowanie wszystkich organizacji sportowych oraz drużyn w działania mające na celu propagowanie zrównoważonego odżywiania i aktywności fizycznej, szczególnie wśród dzieci; zakłada, że wszystkie organizacje sportowe i drużyny sprzyjają zrównoważonemu odżywianiu i aktywności fizycznej; podkreśla ponadto, że europejski ruch sportowy nie powinien być obwiniany za nadwagę i otyłość w Europie;

Czwartek, 25 września 2008 r.

27. z zadowoleniem przyjmuje reformę organizacji wspólnego rynku wspólnej polityki rolnej (WPR) pozwalającą na podawanie większej ilości owoców i warzyw w szkołach, pod warunkiem, że kontrolowana będzie jakość oraz bezpieczeństwo chemiczne tych produktów;

28. nalega, aby Unia Europejska, a w szczególności jej rada ECOFIN, wykazała się większą elastycznością w wykorzystywaniu przez państwa członkowskie obniżonych stawek podatku VAT na towary pierwszej potrzeby o przeznaczeniu społecznym, gospodarczym, ekologicznym czy zdrowotnym; zachęca w związku z tym państwa członkowskie, które jeszcze tego nie uczyniły, do obniżenia podatku VAT od owoców i warzyw, jak zezwalają im na to przepisy wspólnotowe; zwraca się ponadto o wprowadzenie zmian do obowiązujących wspólnotowych aktów prawnych, tak aby sektor owoców i warzyw mógł korzystać z obniżonej poniżej 5 % stawki podatku VAT;

29. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy UE takie, jak założenie strony internetowej „EU mini chefs” oraz ustanowienie dnia 8 listopada 2007 r. „Europejskim Dniem Zdrowego Jedzenia i Gotowania”; zaleca zorganizowanie kampanii informacyjnych nakierowanych na zwiększenie świadomości w zakresie relacji zachodzących pomiędzy produktami wysokoenergetycznymi a odpowiadającym mu czasem aktywności fizycznej potrzebnym do spalania kalorii;

Świadomy wybór a dostępność zdrowych produktów

30. wierzy, że zmiana składu produktu jest skutecznym narzędziem zmniejszenia zawartości tłuszczu, cukru i soli w naszych sposobach odżywiania się i zachęca producentów owoców do dalszego angażowania się w przetwarzanie wysokoenergetycznych i ubogich w wartości odżywcze produktów spożywczych w celu zredukowania w nich zawartości tłuszczu, cukru i soli oraz wzbogacenia ich w błonnik, owoce i warzywa z zadowoleniem przyjmuje dobrowolnie podjęte przez producentów zobowiązania dotyczące wprowadzenia kryteriów żywieniowych stosowanych przy opracowywaniu produktów spożywczych;

31. podkreśla, że etykietowanie żywności musi być obowiązkowe i przejrzyste, aby pomóc konsumentom w dokonaniu wyboru zdrowych produktów spożywczych;

32. wzywa do ustanowienia unijnego zakazu stosowania sztucznych kwasów tłuszczowych z izomerami trans; zachęca państwa członkowskie do stosowania dobrych praktyk w zakresie kontrolowania zawartości substancji (np. soli), wzywa też Komisję do opracowania programu wymiany najlepszych praktyk pomiędzy państwami członkowskimi; zauważa, że dla chronionej nazwy pochodzenia (PDO) i chronionego oznaczenia geograficznego (PGI) oraz dla gwarantowanej tradycyjnej specjalności (TSG) jak i innych rodzajów produktów tradycyjnych - w celu zachowania oryginalnych receptur - powinny zostać ustanowione wyjątki; w związku z tym oczekuje wiele po przygotowywanej zielonej księdze w sprawie polityki jakości w rolnictwie, zwłaszcza w zakresie lepszej jakości i ochrony systemów geograficznego pochodzenia produktów;

33. podkreśla, że obecny stan wiedzy naukowej wykazuje, że zbyt duże spożywanie kwasów tłuszczowych trans (powyżej 2 % całkowitej energii zawartej w pokarmach) wiąże się ze znaczącym zwiększeniem ryzyka zapadnięcia na choroby układu krążenia; stanowczo wyraża ubolewanie, że do dnia dzisiejszego tylko kilka europejskich rządów podjęło działania na rzecz ograniczenia skumulowanego narażenia konsumentów europejskich na sztuczne kwasy tłuszczowe trans oraz na tłuszcze nasycone wchodzące w skład wielu produktów przetworzonych o niskiej wartości odżywczej;

34. podkreśla, że przetworzone przemysłowo kwasy tłuszczowe z izomerami trans stanowią poważne, dobrze udokumentowane i niepotrzebne zagrożenie dla zdrowia Europejczyków, czym powinna się zająć odpowiednia inicjatywa prawna zmierzająca do skutecznego wyeliminowania z produktów spożywczych przetworzonych przemysłowo kwasów tłuszczowych z izomerami trans;

35. zachęca do przeanalizowania roli, jaką odgrywają sztuczne substancje wzmacniające smak, takie jak glutaminy, guanyliny lub inozyliny, a w szczególności w daniach gotowych i żywności produkowanej przemysłowo, w celu określenia ich wpływu na nawyki konsumentów;

36. wzywa przedstawicieli przemysłu do zweryfikowania rozmiarów indywidualnych porcji i zapewnienia większego wyboru mniejszych porcji;

37. z zadowoleniem przyjmuje nowy wniosek Komisji dotyczący rewizji dyrektywy Rady 90/496/EWG z dnia 24 września 1990 r. w sprawie oznaczania wartości odżywczej środków spożywczych⁽¹⁾; wzywa do zapewnienia stosowania widocznych, jasnych oraz łatwych do zrozumienia dla konsumentów oznaczeń;

(1) Dz.U. L 276 z 6.10.1990, str. 40.

Czwartek, 25 września 2008 r.

38. wzywa też Komisję do zapoczątkowania wszechstronnego przeglądu oddziaływania WPR na zdrowie, aby móc ocenić, czy możliwe jest dokonanie takich zmian polityki, dzięki którym łatwiej będzie ulepszyć metody odżywiania w całej Europie;

Media i reklama

39. wzywa wszystkie podmioty działające w sektorze medialnym, aby we współpracy z państwami członkowskimi i organizacjami sportowymi tworzyły we wszystkich mediach dodatkowe zachęty do większej aktywności fizycznej i uprawiania sportu;

40. jest świadomy ważnej roli, jaką media odgrywają w informowaniu, edukowaniu oraz przekonywaniu do danego wyboru w odniesieniu do zdrowej i zrównoważonej diety, jak i ich rolę w tworzeniu stereotypów postrzegania ciała; uważa, że podejście zakładające dobrowolność, przyjęte w dyrektywie w sprawie medialnych usług audiowizualnych⁽¹⁾ dotyczące skierowanych do dzieci reklam żywności o niskiej wartości odżywczej jest krokiem w dobrym kierunku i należy je odpowiednio monitorować i wzywa Komisję do przedstawienia bardziej rygorystycznych propozycji, jeżeli przegląd dyrektywy w 2011 r. pokaże, że podejście zakładające dobrowolność nie jest skuteczne w tej dziedzinie; wzywa państwa członkowskie oraz Komisję do zachęcania dostawców usług medialnych do tworzenia kodeksów postępowania dotyczących nieodpowiednich audiowizualnych informacji handlowych na temat żywności i napojów oraz ponagla podmioty do podjęcia konkretnych działań na szczeblu krajowym w celu wprowadzenia w życie lub wzmocnienia tej dyrektywy;

41. wzywa sektor do przykładania szczególnej uwagi do reklam produktów spożywczych kierowanych do dzieci; zwraca się o ustanowienie czasu chronionego oraz ograniczeń dla reklam niezdrowej żywności kierowanych specjalnie do dzieci; wszystkie takie ograniczenia dotyczyły również nowych form mediów, takich jak gry on-line, wyskakujących okien (pop-ups) oraz wiadomości tekstowych;

Opieka zdrowotna i badania naukowe

42. uznaje, że pracownicy służby zdrowia, w szczególności pediatrzy i farmaceuci, powinni zostać uświadomieni co do kluczowej roli, jaką odgrywają we wczesnym identyfikowaniu osób narażonych na nadwagę i uważa, że powinni oni być najważniejszymi uczestnikami walki z epidemią otyłości i chorobami niezakaźnymi; w związku z tym wzywa Komisję do wypracowania europejskich wskaźników antropometrycznych oraz wytycznych dotyczących kardiometabolicznych czynników ryzyka związanych z otyłością; podkreśla w związku z tym znaczenie przeprowadzania rutynowych pomiarów wraz z badaniem kontrolnym w zakresie innych czynników ryzyka kardiometabolicznego, w celu ocenienia stanu chorobowego nadwagi/otyłości już na najniższym szczeblu opieki medycznej;

43. zwraca uwagę na problem związany ze złym odżywianiem się, będącym stanem, w którym niedostatek, nadmiar lub niewłaściwa równowaga dobranych posiłków ma wymiennie niekorzystny wpływ na tkanki, kształt i funkcje ciała; zauważa, że złe odżywianie się jest wielkim ciężarem zarówno dla dobra indywidualnego, jak i społecznego, a szczególnie dla systemu ochrony zdrowia, oraz że pociąga za sobą zwiększony odsetek zgonów, dłuższą hospitalizację, poważniejsze komplikacje oraz obniżoną jakość życia pacjentów; ponownie przypomina, że dodatkowe dni pobytu w szpitalu i leczenie komplikacji spowodowanych złym odżywianiem każdego roku kosztują biliony euro pochodzące ze środków publicznych;

44. podkreśla znaczenie badań, które wykazały, że 40 % pacjentów szpitali i pomiędzy 40 a 80 % pensjonariuszy w domach opieki dla starszych jest niedożywionych; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia ilości i poprawy jakości posiłków w szpitalach oraz domach opieki dla osób starszych, co przeloży się na skrócenie czasu spędzanego w szpitalu;

45. wyraża przekonanie co do potrzeby pełnej regulacji uznawania kwalifikacji pracowników służby zdrowia jako „dietetyków klinicznych”, a także „specjalistów od żywienia”;

46. wzywa Komisję do promowania najlepszych praktyk medycznych, na przykład poprzez forum zdrowotne UE, a także kampanii reklamowych na temat zagrożeń związanych z otyłością i otyłością brzuszna, a w szczególności zwrócenia uwagi na ryzyko wystąpienia chorób układu krążenia; zachęca Komisję do dostarczania informacji na temat zagrożeń związanych z dietami domowymi, zwłaszcza jeśli obejmują one stosowanie leków pomagających tracić na wadze a wydawanych bez recepty; wzywa Komisję do poświęcenia większej uwagi problemowi złego odżywiania się, nieodpowiedniego odżywiania oraz odwodnienia;

⁽¹⁾ Dz.U. L 2007/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. (Dz.U. L 332 z 18.12.2007, str. 27).

Czwartek, 25 września 2008 r.

47. wzywa państwa członkowskie do wdrożenia dyrektywy 2002/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 czerwca 2002 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do suplementów żywnościowych⁽¹⁾;

48. wzywa Komisję i państwa członkowskie do finansowania badań nad związkami pomiędzy otyłością a chorobami przewlekłymi takimi jak nowotwory i cukrzyca, ponieważ badania epidemiologiczne muszą zidentyfikować czynniki odpowiadające w największym stopniu za wzrost powszechności występowania otyłości, takich jak identyfikowanie i ocena wielorakich biomarkerów w podgrupach badanych, aby wyjaśnić biologiczne mechanizmy prowadzące do otyłości; wzywa też do prowadzenia badań porównawczych i oceniających skuteczność różnych metod działania, w tym badań psychologicznych; wzywa państwa członkowskie do opracowania systemu gwarantującego dostęp do wysokiej jakości usług zapobiegania, badania i przeciwdziałania nadwadze, otyłości oraz związanym z nimi chorobami przewlekłymi;

49. z zadowoleniem przyjmuje uwzględnienie „cukrzycy oraz otyłości” jako zagadnienia priorytetowego w kontekście tematu w ramach 7. programu ramowego w sprawie badań i rozwoju technologicznego poświęconego zdrowiu;

50. zachęca do dalszych badań naukowych i do monitorowania otyłości brzusznej w kontekście 7. programu ramowego w sprawie badań i rozwoju technologicznego;

51. wzywa Komisję do promowania europejskich kampanii informacyjnych uświadamiających szerokiemu odbiorcy, a w szczególności społeczności lekarskiej, zagrożenia związane z otyłością brzuszną;

52. wzywa do nadania większego znaczenia kwestii odżywiania we wszystkich europejskich strategiach politycznych i działaniach.

*
* *

53. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji jak również rządowi i parlamentom państw członkowskich i krajów kandydujących oraz Światowej Organizacji Zdrowia.

⁽¹⁾ Dz.U. L 183 z 12.7.2002, str. 51.

Transgraniczne zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi

P6_TA(2008)0462

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 września 2008 r. w sprawie transgranicznego zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi w odniesieniu do legalnych usług muzycznych online

(2010/C 8 E/19)

Parlament Europejski,

- uwzględniając zalecenie Komisji 2005/737/WE z dnia 18 października 2005 r. w sprawie transgranicznego zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi w odniesieniu do legalnych usług muzycznych online⁽¹⁾ (zwane dalej „zaleceniem z 2005 r.”),
- uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności jego art. 95 oraz 151,
- uwzględniając art. II-77 oraz II-82 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 97a traktatu lizbońskiego,

⁽¹⁾ Dz.U. L 276 z 21.10.2005, str. 54.